

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

V Liceum Ogólnokształcące
Rybnik

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 04-03-2013 - 12-03-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Zofia Golińska, Halina Sitnikow.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	31
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	0
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	89
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	68
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	0
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	0
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	141
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	0
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	V Liceum Ogólnokształcące
Patron	
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Rybnik
Ulica	Orzepowicka
Numer	15A
Kod pocztowy	44-217
Urząd pocztowy	Rybnik
Telefon	0324227081
Fax	
Www	www.zs3.rybnik.pl
Regon	27071439700000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	482
Oddziały	17
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	28.35
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Rybnik
Gmina	Rybnik
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Zespół Szkół nr 3 w Rybniku jest dużą placówką na mapie oświatowej miasta. Odgrywa ważną rolę kulturotwórczą i sportową (klasy sportowe w szkole) w dzielnicy Nowiny. Bardzo dobrze układa się współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym. Z nowocześnie wyposażonych obiektów sportowych (2 nowe boiska do piłki nożnej, boisko do koszykówki i siatkówki, siłownia, 2 sale gimnastyczne) mogą korzystać mieszkańcy osiedla. Placówka wraz z obejściem posiada pełny monitoring. Systematycznie przeprowadzane są remonty placówki oraz uzupełniana jest baza dydaktyczna. Obecnie szkoła posiada: 8 tablic interaktywnych, 2 duże pracownie komputerowe, wszystkie sale wyposażone są w komputer z dostępem do internetu a większość w projektory multimedialne. Uczniowie są aktywni, uczestniczą w projektach i programach unijnych, korzystają z bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Odnoszą wiele sukcesów w konkursach, olimpiadach i rozgrywkach sportowych na szczeblu miasta, województwa i kraju. Prawie 90% absolwentów placówki podejmuje dalsze kształcenie .

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W V Liceum Ogólnokształcącym w Rybniku analizuje się jakościowo i ilościowo wyniki egzaminów zewnętrznych w celu poprawy jakości pracy szkoły. Efektem tych działań jest wzrost efektów kształcenia.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych. Analizy dokonuje zespół zadaniowy oraz zespoły przedmiotowe. Zdaniem dyrektora i nauczycieli wyniki egzaminów zewnętrznych analizuje się jakościowo i ilościowo. Ilościowo analizuje się liczbę punktów uzyskanych przez uczniów, średnią arytmetyczną liczby punktów, wynik maksymalny i minimalny. Wyniki porównuje się ze średnimi wynikami w powiecie, województwie i kraju. Poza tym w szkole bada się medianę i modalną, odchylenie standardowe, rozstępy wyników. Obliczana jest Edukacyjna Wartość Dodana. Podaje się wyniki szkoły i wyniki klas w skali staninowej. Jakościowo analizuje się zadania, które były dla uczniów trudne i bardzo trudne, a także te, które okazały się łatwe. Wskazuje się mocne i słabe strony, określa się obszary, które wymagają poprawy. W efekcie buduje się plan naprawczy, który zatwierdzany jest przez radę pedagogiczną i porównuje się go z planem naprawczym z ubiegłego roku.

Dyrektor w wywiadzie twierdzi, że wyniki egzaminów są analizowane w celu poprawy jakości pracy szkoły. Określa, że są następujące cele prowadzonych w szkole analiz egzaminu zewnętrznego: doskonalenie jakości kształcenia, poprawa wyników nauczania, poprawa skuteczności nauczania oraz troska o sprawną realizację podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów. Nauczyciele uważają, że analiza wyników egzaminów służy przede wszystkim do: poprawy jakości kształcenia, kształtowania umiejętności dotyczących słabych części egzaminu. Dowiadują się co muszą naprawić oraz na które treści z podstawy programowej powinni zwrócić większą uwagę. Na ich podstawie tworzą plany naprawcze, które zawierają wnioski do dalszej pracy. Wnioski z analizy wyników egzaminów maturalnych, zdaniem dyrektora, są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych w szkole. Wnioski te są omawiane podczas posiedzeń rady pedagogicznej, a sformułowane rekomendacje uwzględniane są podczas realizacji szkolnych planów nauczania. Podając przykłady wdrożonych wniosków dyrektor wymienia: wprowadzić dodatkowe zajęcia przygotowujące do matury z wszystkich przedmiotów, zmieniać podręczniki, prowadzić fakultety prezydenckie, porównywać wyniki nauczania z wynikami próbnego egzaminu maturalnego, przeprowadzać dla uczniów warsztaty z technik uczenia się, przeprowadzać cykl hospitacji diagnozujących w standardzie: szkoła bada osiągnięcia edukacyjne uczniów, zwiększyć aktywności szkoły na płaszczyźnie wymian międzynarodowych, organizować zajęcia wyrównawcze i kółka zainteresowań. Nauczyciele jako przykłady wykorzystywania wniosków w swojej pracy wymieniają:

- dostosowywanie ćwiczeń do możliwości ucznia,
- modyfikację stosowanych podczas zajęć form i metod pracy,
- stosowanie korelacji międzyprzedmiotowej,
- prowadzenie dodatkowych ćwiczeń/zadań,
- modyfikację programów nauczania,
- opracowanie planu naprawczego, określenie obszarów, które wyszły najłabiej,
- analizowanie wniosków z planu naprawczego z poprzedniego roku i ocena wdrożonych działań,
- tworzenie dodatkowych kół zainteresowań,
- indywidualną pracę z uczniem.

Badania potwierdzają, że wdrażane w szkole wnioski z analizy wyników egzaminów przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie wskazali następujące działania, wynikające z wniosków z analiz wyników egzaminów zewnętrznych, które w ich opinii przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia:

- zmiana metod pracy, w tym uczenie strategii rozwiązywania zadań, szczególnie zamkniętych,

- realizacja indywidualnych programów nauczania,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- uzyskanie przez nauczycieli uprawnień egzaminatora,
- prowadzenie kółek zainteresowań, warsztatów przygotowujących do egzaminu zewnętrznego,
- prowadzenie zajęć wyrównawczych dla uczniów z klas nieprofilowanych.

Partnerzy w wywiadzie wskazują na to, że szkoła od lat ma duży procent zdawalności matury i przyjęć na studia. Uczniowie angażują się w pracę na rzecz środowiska. Współpracują ze Szkołą Życia, klubami sportowymi, radą dzielnicy i parafią. Szkoła pozyskuje wolontariuszy do pracy, organizuje wymianę ze szkołami w Turcji, Niemczech i na Litwie. Efekty pracy są coraz lepsze oraz widoczne są pozytywne zmiany.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

W szkole systematycznie analizuje się wyniki egzaminu maturalnego, egzaminów próbnych oraz wyniki klasyfikacji, a wyciągane z nich wnioski zostają wykorzystane do podejmowania działań wspierających uczniów i wyrównujących szanse edukacyjne.

Zarówno dyrektor jak i nauczyciele uważają, że w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Na pytanie - Czy analizuje Pan(i) osiągnięcia uczniów? 30 z 31 ankietowanych nauczycieli odpowiada: tak, wszystkich (27), tak, większości (3). Wskazując na sposoby tej analizy wymieniają:

- jakościową i ilościową analizę wyników nauczania,
- analizę wyników egzaminu maturalnego,
- analizę wyników klasyfikacji semestralnej i końcoworocznej,
- analiza uczestnictwa uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- analiza uczestnictwa w kołach zainteresowań,
- analizę na poziomie zespołów klasowych z wykorzystaniem modułu analiz dziennika elektronicznego,
- analizę frekwencji,
- analizę wyników sportowych,
- monitorowanie realizacji podstawy programowej,
- analizę wyników testów np. Indeks Sprawności Fizycznej K. Zuchory,
- analizę bieżących sprawdzianów i kartkówek,
- analizę wyników egzaminów próbnych,
- analizę nabywanych umiejętności określonych w podstawie programowej,
- analizę osiągnięć uczniów wspólnie z rodzicami podczas zebrań.

Potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest dokumentacja szkolna w której znajdują się: analizy wyników matur i matur próbnych, sprawozdania komisji przedmiotowych, analizy statystyczne wystawionych ocen klasyfikacyjnych, analizy przeprowadzonych badań wyników nauczania, analizy osiągnięć uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, podsumowania projektów unijnych, prezentacje efektów.

Nauczyciele, dyrektor i partnerzy szkoły uważają, że uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Fakt ten potwierdza dokumentacja szkolna. Odsetek niepromowanych uczniów w ostatnich dwóch latach wynosił w roku szkolnym 2010/2011 - 3,51%, a w roku 2011/2012 - 3,54%. W badaniu ankietowym nauczyciele zwracają uwagę na fakt, że w poprzednim roku szkolnym uczniowie wiadomości i umiejętności z podstawy programowej opanowali w stopniu dobrym i bardzo dobrym. Za szczególnie istotne umiejętności nabywane przez uczniów w szkole partnerzy uważają: umiejętności informatyczne, językowe, sportowe.

Wszyscy respondenci (dyrektor i nauczyciele) uważają, że w szkole diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe. Dyrektor uważa, że dzieje się tak poprzez:

- zapewnienie uczniom zdolnym i słabym dodatkowej pomocy dydaktycznej,
- prowadzenie przez większość nauczycieli, wstępnej analizy umiejętności uczniów,

-wprowadzenie w szkole nauczania języków obcych w formule międzyoddziałowej,
-wprowadzenie systemu wsparcia dla uczniów klas sportowych oraz indywidualizację pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W opinii nauczycieli: analiza wyników egzaminu gimnazjalnego, analiza opinii orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej, analiza stanu zdrowia uczniów w oparciu o informacje rodziców i pielęgniarki szkolnej, analiza wyników klasyfikacji semestralnej i rocznej, wywiad z rodzicami ucznia oraz punktowy wynik rekrutacji do szkoły średniej pozwala określić możliwości rozwojowe uczniów. Analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno - pedagogicznej. Organizuje się dla nich zajęcia wyrównawcze, koła zainteresowań i zajęcia indywidualne.

W szkole systematycznie formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Nauczyciele w wywiadzie wymienili następujące wnioski z analizy osiągnięć uczniów:

- ćwiczyć kompetencje językowe,
- ćwiczyć rozwiązywanie trudnych zadań matematycznych,
- dostosować wymagania edukacyjne dla uczniów z opiniami PPP,
- pracować z uczniem z dysleksją;
- przekazywać uczniom zdolnym dodatkowe zadania, zachęcać ich do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych.

Uczniowie (89 badanych) w ankiecie "Moja Szkoła" oceniając zajęcia, w których uczestniczyli w szkole w 62 przypadkach ocenili je jako łatwe i bardzo łatwe. Wśród uczniów wypełniających ankietę "Mój Dzień" (68 badanych), jako łatwe i bardzo łatwe wskazało 27 uczniów, a 41 jako trudne i bardzo trudne. Oceniając zajęcia pod kątem dostosowania ich do możliwości uczniów 45 oceniło je jako dostosowane do ich możliwości, a 23 było odmiennego zdania.

Rodzice i uczniowie w ankiecie twierdzą, że nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania przez nich lepszych wyników. Na 141 badanych rodziców 132 uważa, że nauczyciele wierzą w możliwości ich dzieci, 8 jest innego zdania, a 1 nie udzielił odpowiedzi. Na pytanie w czym ta wiara się przejawia rodzice odpowiadają: "nauczyciele wskazują możliwości poprawy oceny po każdym sprawdzianie, umożliwiają rodzicom śledzenie postępów ucznia poprzez dziennik elektroniczny. Ciekawe pomysły uczniów zamieszczają na stronie internetowej". Uczniowie zaś wskazują na fakt, że nauczyciele zachęcają ich do: udziału w różnych konkursach na szczeblu powiatowym i ogólnopolskim, udziału w wymianie międzynarodowej szkół (Litwa, Turcja, Niemcy), udziału w dodatkowych zajęciach przygotowujących do matury. Poświęcają swój czas po lekcjach, drogą emailową przesyłają materiały do matur. Nie okazują lekceważenia uczniom. Nauczyciele (31 ankietowanych) charakteryzując swoich uczniów stwierdzają, że są oni w większości zdyscyplinowani (31), mają chęć do nauki (28), uzyskują lepsze wyniki (29) i przejawiają własną inicjatywę (29).

W opinii dyrektora i nauczycieli w szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Wymieniając te wnioski wskazują na: wprowadzenie tygodnia olimpijskiego dla uczniów przygotowujących się do olimpiady na szczeblu centralnym, ustalenie zasad przenoszenia uczniów między grupami językowymi, modyfikację sposobu przeprowadzania Badania Wyników Nauczania, realizację zaleceń wynikających z zaproponowanych indywidualnych programów terapeutycznych, organizację zastępstw za nieobecnych nauczycieli.

Dyrektor szkoły uważa, że w V Liceum Ogólnokształcącym w Rybniku wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Jako przykład podaje wprowadzenie kółek zainteresowań dla wszystkich klas maturalnych ze wszystkich przedmiotów na obu poziomach zdawania. Uważa, że działanie to znacznie poprawiło wyniki egzaminu z przedmiotów humanistycznych (dodatkowo EWD) oraz języków obcych.

Wyniki egzaminu maturalnego w szkole w ostatnich trzech latach niezmiennie utrzymują się na poziomie średnim, wyżej średnim i wysokim. Dotyczy to poziomu podstawowego i rozszerzonego.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Uczniowie szkoły przejawiają dużą aktywność w procesie samorozwoju poprzez udział w projektach edukacyjnych i programach unijnych oraz w licznych kołach zainteresowań i pracy w samorządzie uczniowskim. Działania młodzieży wykraczają poza szkołę - współpracują z lokalnymi mediami i krzewią ideę wolontariatu.

Zaangażowanie uczniów na zajęciach lekcyjnych potwierdzają ankietowani nauczyciele. Stopień zaangażowania określali w sali od 1 do 8 (zdecydowanie niezaangażowani - zdecydowanie zaangażowani) w następujący sposób: 8 punktów - 3 wskazania, 7 - 13, 6 - 14, 4 - 1 wskazanie. Według nich aktywność uczniów przejawia się w formie: pomocy w przygotowaniu zajęć i zawodów (lekcje wf), tworzenia prezentacji, współdziałania w grupie, udziału w debatach i dyskusjach, zainteresowania metodami aktywnymi i audiowizualnymi, tłumaczenia tekstów, zgłaszania własnych pomysłów (tematy zajęć, scenariusze, programy), pomocy w organizacji stanowisk potrzebnych do ćwiczeń, aktywnego wykonywania ćwiczeń, rywalizacji, inscenizacji scenek, udziału w psychodramie, pracy na platformie moodle, tworzenia stron WWW. Nauczyciele podejmują różnorakie działania mające na celu aktywizowanie uczniów, jak: zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach, stosowanie interaktywnych metod nauczania, przygotowanie uczniów do udziału w projektach, m.in.: "Szkoła z klasą 2.0", "Szkoła partycypacji". W ankiecie klas II i III wzięło udział 157 uczniów. Ich opinie o zajęciach przedstawiają się następująco: 11 stwierdziło, że zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące, 64 - niektóre są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, 76 - duża część zajęć (choć nie wszystkie) jest wciągająca i angażuje mnie, 6 - prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują. Zdaniem 87% rodziców ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne, a 11% uważa, że raczej niechętnie. Z obserwacji zajęć wynika, że zdecydowana większość uczniów jest zaangażowana w zajęcia.

Uczniowie są również zainteresowani zajęciami pozalekcyjnymi organizowanymi przez szkołę. Ankietowani nauczyciele stopień zaangażowania uczniów w zajęcia pozalekcyjne określali w w skali 1 - 8 (1 - zdecydowanie niezaangażowani, 8 - zdecydowanie zaangażowani). Najczęściej wybierali stopień 6 i 7 (po 10 wskazań) oraz 5 (5 wskazań), 4 osoby wskazały 8, a 2 osoby 3. Uczniowie samodzielnie przygotowują materiały na kółka zainteresowań, zgłaszają pomysły do realizacji, przygotowują się do udziału w konkursach przedmiotowych i olimpiadach, prezentują własne projekty, biorą udział w maratonach pisania listów i w maratonach języków obcych, biorą udział w akcjach charytatywnych, pracują w samorządzie uczniowskim, organizują wycieczki, występują z programami artystycznymi, dokonują nagrań w Polskim Radio Katowice (zespół wokalny "Adagio"). Zdecydowana większość rodziców 74% zauważa, że ich dziecko chętnie lub bardzo chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych a, 26%, że nie chodzi, bądź chodzi niechętnie. Uczniowie wyrazili opinię o atrakcyjności zajęć pozalekcyjnych: 45% uważa, że sporo jest zajęć atrakcyjnych, ale nie wszystkie, natomiast 10% uczniów interesuje się wszystkimi zajęciami i równie tyle ma zdanie odmienne.

Uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły, a szkoła realizuje działania zainicjowane przez nich. Dyrektor i nauczyciele wskazują pomysły uczniów pozwalające na poszerzanie wiedzy, rozwój ich pasji i zainteresowań, takie jak: przedstawienie propozycji dostosowania planu lekcji do potrzeb klas sportowych oraz potrzeb uczniów średniej szkoły muzycznej, rozwój wolontariatu (Czapka Św. Mikołaja, zbiórki, kiermasze), działalność Szkolnej Grupy Praw Człowieka, uczestnictwo w projektach unijnych i programach edukacyjnych, wybór szkoły do kształcenia za granicą (samodzielna inicjatywa uczennicy poprzez nawiązanie współpracy z Fundacją Rotary Club), modyfikacja Kodeksu 2.0 prowadzonego w ramach programu „Szkoła z Klasą 2.0, prace w samorządzie uczniowskim (przedstawiciele samorządu są członkami Młodzieżowej Rady Miasta), organizacja wycieczek szkolnych, redagowanie gazetki ściennych, dbałość o estetykę i wystrój szkoły, promocja szkoły w środowisku (stoiska edukacyjne), proponowanie tematyki lekcji wychowawczych, uczestnictwo w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, udział w akcjach społeczno - obywatelskich (np. działania w ramach grupy Amnesty International, akcje pisania listów). Podobne, jak wymienione wyżej, formy własnej aktywności wskazali uczniowie. Szczególnie realizują się poprzez: aktywność w samorządzie uczniowskim, prace nad projektem "Nowoczesny uczeń w nowoczesnej szkole", samodzielne organizowanie imprez sportowych i turniejów (prowadzenie zajęć w szkołkach piłkarskich), projekty unijne. Poprzez różnorodne działania i inicjatywy młodzież uczy się przedsiębiorczości, kreatywności, współdziałania w grupie, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka. Uczniowie przeprowadzają debaty, organizują wystawy, warsztaty, nagrywają filmy reklamowe. Zdaniem uczniów szkoła pomaga im planować własny rozwój w dłuższej perspektywie. Wyniki ankiet uczniowskich dostarczyły informacji dotyczących stopnia ich oddziaływania na sytuację w szkole i na lekcjach - tylko 34% uczniów ma wpływ na to, dzieje się w szkole. Uczniowie klas III podawali, że najczęściej wpływają na: atmosferę

w klasie (61 z 89), sposób pracy (28 z 89) i zakres omawianego materiału (17 z 89). 35 z 68 uczniów klas II ma wpływ na organizację zajęć, 30 z 68 na zakres materiału, a 26 z 68 na stosunek nauczycieli do uczniów. Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że rozwijać się, to znaczy realizować swoje pasje i zdobywać wiedzę oraz osiągać sukcesy dzięki stworzonym przez szkołę możliwościom. Dotyczy to bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, organizowanych spotkań z ciekawymi ludźmi (Kamil Durczok), udziału w warsztatach filmowo - dziennikarskich, współpracy z mediami (wizyty w studiu telewizyjnym i współredagowanie audycji z radiem 90 "Studenci na fali"), prowadzenia własnego uczniowskiego portalu "PIONA.RYBNIK.PL", udziału w festiwalu objazdowym. Uczniowie dzielą się swoimi pomysłami z nauczycielami, a ci chętnie je realizują. Przykładem mogą być imprezy artystyczne, wybory projektów edukacyjno - wychowawczych, np. "Szkoła z partycypacją", organizacja nocnych maratonów filmowych, działalność radiowęzła, akcje krwiodawstwa. Partnerzy szkoły dostrzegają, ważne ich zdaniem, inicjatywy uczniów, do których należą także - wolontariat (wsparcie dla rady dzielnicy i parafii), akcje Lato i Zima w mieście, spotkania opłatkowe dla ludzi starszych, udział w akcji Świąteczna Paczka i Czapka św. Mikołaja.

Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów. Są to: gazetki tematyczne, m.in. "Szkolna Grupa Praw Człowieka", tablica ogłoszeń Samorządu Uczniowskiego, plakaty z "Małej Akademii Filmowej", relacje z przeprowadzonych konkursów, np. Maraton Matematyczny, Konkurs "Nie dla rasizmu - tak dla tolerancji", radiowęzeł szkolny, informacje o akcjach charytatywnych, fotoreportaże i wystawy.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Szkoła jest bezpiecznym miejscem nauki, gdzie wszyscy znają obowiązujące normy społeczne i zachowują się zgodnie z wymaganiami. Liczne inicjatywy wychowawcze wzmacniają pożądane zachowania.

Zdecydowana większość uczniów czuje się bezpiecznie w szkole i na zajęciach. O pełnym bezpieczeństwie podczas zajęć i na przerwach powiedziało 63 z 68 ankietowanych uczniów klas III. Z wypowiedzi uczniów klas II wynika, że nie występuje zjawisko obrażania słownego w stosunkach między uczniami (85 z 89 - ani razu), ani też pobić (85 z 89 mówi, że ani razu, 4 - zdarzyło się raz lub dwukrotnie), nieprzyjemne dowcipy ze strony kolegów (76 z 89 ani razu, 7 - 1 raz, 8 - 2 razy), kradzieże (84 z 89 ani razu), umyślne zniszczenia (82 ani razu, 5 - jeden raz, dwie wypowiedzi - 2 razy), wymuszenia (86 ani razu), uczestniczenie w bójce (87 ani razu), wykluczenie z grupy (75 ani razu, 7 raz, 7 kilka razy), obrażanie za pomocą internetu lub telefonu komórkowego (77 ani razu, 9 raz, 3 - 4 razy lub więcej). Uczniowie na terenie szkoły poza lekcjami czują się również bezpiecznie (63 z 89). 21 uczniów nigdy nie przebywa na terenie szkoły poza godzinami jej pracy. Jako miejsca mało bezpieczne w szkole wskazują: korytarz (4 z 89) i po dwie osoby - boisko, toalety, szatnia, stołówka. O tym, że szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo, poinformowali również rodzice, partnerzy i przedstawiciele samorządu lokalnego. Dzieje się tak dzięki zainstalowanemu monitoringowi zewnętrznemu i wewnętrznemu, systematycznie prowadzonym dyżurom przez nauczycieli, usytuowaniu portierni przy głównym wejściu, kontrolowaniu wszystkich wejść do budynku. Według rodziców, szkoła należy do jednej z najbezpieczniejszych placówek w Rybniku i to decyduje w dużym stopniu o wyborze tej szkoły dla swoich dzieci. Nigdy nie było tu żadnych wypadków ani włamań. Powyższe opinie potwierdza także obserwacja zajęć.

Uczniowie (ponad 95%) znają obowiązujące w szkole normy. W opinii partnerów i samorządu oraz na podstawie obserwacji zachowania uczniów nie budzą zastrzeżeń. Nie występują kradzieże, bójki i niszczenie mienia. Wspomagająco działa policja, która często patroluje teren wokół szkoły. Uczniowie wypowiedzieli się, że w szkole obowiązują takie zasady postępowania jak: zakaz palenia papierosów, zakaz spożywania alkoholu oraz opuszczania obiektu. Uczniowie respektują ustalone zasady postępowania i zachowania opisane w Kodeksie Szkoły. Samorząd uczniowski przedstawił propozycje w sprawie niepytanego numeru i wyboru dnia bez pytania - tych zasad przestrzegają nauczyciele.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Szkoła prowadzi diagnozę zachowań uczniów, głównie w oparciu o obserwacje wychowawcy klasy oraz zespołu wychowawczego. W przypadku identyfikacji problemu organizowana jest pomoc dla uczniów na terenie szkoły lub kieruje się uczniów i ich rodziców do odpowiednich instytucji pomocowych (Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, Ośrodek Pomocy Społecznej). W razie konieczności interwencji szkoła powiadamia o wystąpieniu zagrożenia odpowiednie instytucje: policja, sąd, kurator sądowy. Odbывают się spotkania z dzielnicowym, rozmowy indywidualne pedagoga z uczniami i rodzicami, organizowane są spotkania

wychowawców klas z pedagogiem oraz dyrekcją szkoły w celu konsultowania indywidualnych przypadków. W dokumentacji szkoły (protokoły rady pedagogicznej, sprawozdania ze spotkań zespołów wychowawczych, dokumentacja pedagoga szkolnego) znajdują się informacje dotyczące diagnozy zagrożeń. Rodzice (88%) dostrzegają, że pozytywne zachowania dziecka są dostrzegane przez nauczycieli i że docierają do nich informacje na temat zagrożeń występujących w szkole.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Z informacji dyrektora wynika, że w celu zdiagnozowania zagrożeń w szkole dokonuje się: analizy potencjału uczniowskiego dotyczącego zainteresowań, uzdolnień i trudności edukacyjnych uczniów, zbieranie informacji o konkursach, olimpiadach i aktywności uczniów za okres nauki w gimnazjum, analizy losów absolwentów, analizy frekwencji. Pozostali respondenci dostrzegają te działania szkoły. Doceniają zaangażowanie uczniów w życie szkoły m.in.: uświetnianie okolicznościowych imprez i świąt (występy chóru, pomoc w organizowaniu wigilii szkolnej), organizowanie spotkań ze specjalistami od profilaktyki zagrożeń, znanymi sportowcami i dziennikarzami, udział w akcji krwiodawstwa, akcjach charytatywnych (WOŚP, Góra Grosza, akcjach na rzecz Domu Dziecka, osób potrzebujących wsparcia), udział w akcjach Amnesty International (np. Maraton Pisania Listów, Stop przemocy wobec kobiet), udział w pracach Młodzieżowej Rady Miasta. Pracownicy niepedagogiczni włączani są do wzmacniania właściwych zachowań uczniów. Ponad 86% rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów (10% jest innego zdania). 85% rodziców jest zadowolonych, że pozytywne zachowania uczniów są dostrzegane i chwalone są przez nauczycieli (wymieniają pochwały na forum klasy i szkoły, informacje na stronach internetowych liceum, dziennik elektroniczny). O szybkim reagowaniu nauczycieli na każdy przejaw ryzykownych zachowań powiedziało 68% rodziców. Jedna czwarta ankietowanych rodziców w ogóle nie dostrzega ryzykownych zachowań uczniów. Szkoła opracowała dla wszystkich rodziców jednolity druk usprawiedliwienia nieobecności ucznia na zajęciach. Funkcjonują także zeszyty korespondencji z rodzicami. Według rodziców, młodzież nigdy nie była narażona na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. Powyższe opinie znajdują potwierdzenie w dokumentacji szkolnej (protokolarz rady pedagogicznej i komisji przedmiotowych, dokumentacja pedagoga szkolnego, wnioski do programu naprawczego, dokumentacja zespołu wychowawczego i wychowawców), z której wynika, że w szkole prowadzone są działania profilaktyczne, organizowane są spotkania z policją (prelekcje na temat uzależnień od narkotyków i dopalaczy), odbywają się spotkania zespołu wychowawczego, sporządzane są sprawozdania z realizacji projektu "LUZ - lubię unikać zagrożeń" (przygotowanie reportażu dotyczącego zagrożeń), prowadzone są zajęcia z psychologiem, np. "Warsztat twórczego myślenia" oraz "Narysuj mi wiedzę - trening asertywnego uczenia się", organizowane są spotkania, wycieczki, prelekcje, tematyczne lekcje wychowawcze. W wyniku obserwacji placówki nie dostrzeżono agresywnych zachowań uczniów.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Z informacji dyrektora i nauczycieli wynika, że w szkole analizuje się sytuację wychowawczą uczniów na bieżąco, a także podczas spotkań rady pedagogicznej. W wyniku dyskusji ustalono precyzyjną strategię działania, np.: konsekwentnie przestrzeganie przez nauczycieli WSO daje oczekiwane rezultaty (ograniczenie zjawiska wagarów), przestrzegany jest jednolity sposób oceniania (ustalone zostały jednolite zaliczeniowe progi procentowe dla wszystkich przedmiotów, stosowana jest średnia ważona co daje pozytywne rezultaty; uczeń dobrze zna te zasady i ich przestrzega), wypracowano sposoby postępowania w przypadku przekroczenia przez wychowanków norm (np. kontrakt – daje oczekiwane rezultaty, uczeń przestrzega WSO), analiza pracy wychowawcy pod kątem konsekwencji w rozwiązywaniu problemów z frekwencją - cykliczne spotkania zespołów wychowawczych. Pożądane zachowania uczniów wzmacniane są głównie poprzez zaangażowanie uczniów w projekty (np. "Szkoła ucząca się", "Bezpieczny internet- serfuję - respektuję", "Bezpieczna szkoła"), działania klasy dziennikarskiej (wywiady, gazetki), uczestnictwo w zmaganiach sportowych (klasy sportowe - wyjazdy na zgrupowania), realizację profilaktyki (narkotyki, palenie tytoniu).

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Partnerzy oraz samorząd lokalny dostrzega, że placówka na bieżąco podejmuje i modyfikuje działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa. Organizuje uczniom ciekawe zajęcia pozalekcyjne, akcje charytatywne, wymiany zagraniczne oraz angażuje ich w organizację festynów środowiskowych i różnych uroczystości szkolnych.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczniów. Dyrektor podaje, że młodzież zgłosiła propozycję utworzenia szkolnego wolontariatu, radiowęzła szkolnego, kółka fotograficznego. Uwzględniono wszystkie propozycje, choć czas ich realizacji był uzależniony od możliwości finansowych szkoły. W opinii 26 z 31 nauczycieli podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów (4 osoby twierdzą, że nie). Z przedstawianych przez uczniów propozycji uwzględniono zgłaszanie propozycji tematów lekcji wychowawczych, spotkań z ciekawymi ludźmi, imprez szkolnych i organizacji wycieczek. Uczniowie dodają, że ich własne pomysły dotyczą realizacji projektu "Szkoła z klasą 2.0". Uczniowie mają dostęp do dziennika elektronicznego. Prowadzą audycje w szkolnym radiowęzle. Ostatnio zgłosili pomysł umożliwienia im dostępu do internetu bezprzewodowego.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Zdarzyło się, że dyrektor wymierzył kary statutowe w postaci upomnienia ustnego i pisemnego za niewłaściwe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych (nieobecności nieusprawiedliwione). Według nauczycieli osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań uczniów to: wprowadzenie jednolitej formy usprawiedliwień uczniów, prowadzenie warsztatów dla rodziców przez uczniów na temat korzystania z dziennika elektronicznego (informowanie rodziców o bieżących sprawach i zachowaniu uczniów). W szkole, zdaniem nauczycieli, nie występują niewłaściwe zachowania, poza sporadycznymi przypadkami palenia papierosów. Potwierdzają to pracownicy niepedagogiczni, którzy oczekują od uczniów grzeczności i szacunku w stosunku do dorosłych oraz respektowania przyjętych norm kulturalnego zachowania. Zdarzają się jednak sporadyczne zaczepki, lecz zdaniem pracowników obsługi, uczniowie szybko potrafią się zreflektować i poprawić własne zachowanie. W placówce obowiązuje zakaz wychodzenia poza teren szkoły, zakaz palenia papierosów, niszczenia mienia, organizowania bójek. Uczniowie respektują przyjęte w szkole zasady postępowania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. W szkole systematycznie prowadzone są analizy wyników egzaminów maturalnych (przy wykorzystaniu metod ilościowych i jakościowych) oraz innych osiągnięć uczniów. Analiza wyników przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia.
2. Różnorodne metody i środki nauczania stosowane przez nauczycieli przyczyniają się do podejmowania przez uczniów aktywności na rzecz własnego rozwoju i osiągnięcia sukcesów.
3. Aktywność uczniów wykracza poza granice szkoły i przynosi wymierne korzyści w środowisku lokalnym.
4. Bezpieczne warunki nauki sprzyjają podejmowaniu przez rodziców decyzji o wyborze szkoły dla swoich dzieci.
5. Bieżące informowanie rodziców wpływa pozytywnie na zachowania uczniów.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Zofia Golińska
- Halina Sitnikow

Kurator Oświaty:

.....